

LÄHEMAD ÜRITUSED

Reedel, 27. juulil ja laupäeval, 28. juulil – Kääriku spordikeskuses Eesti Spordiajaloo Seltsi XVII suvekool.

Möödunud aastal oma 70. juubelit pidanud Kääriku spordikeskus võtab meid vastu uuenenuna ja värskena. Ööbime eelmisel aastal valminud hostelis. Meid ootavad spordirajatised, kaunis järv ja metsarajad.

Loomulikult on ka seekord kesksel kohal koolitunnid, mida sisustavad Käärikul oma isa käekõrval esimesi samme astunud ja koos Käärikuga kasvanud **Peeter Kudu**, Käärikul treeninud ja arstina siin ka NLiidu koondise tegemisi jälginud **Toomas Savi**, kehakultuuriteaduskonna õppejõuna palju suvesid Käärikul tudengitele kergejõustikutarkusi jaganud **Hans Torim** ja platsis on ka eelmisest suvekoolist meile juba tuttav **Tiina Naarits-Linn** oma uute nõuannetega, seekord suhtlusteemadel.

Suvekoolist osavõtmiseks on vajalik hiljemalt **20. juuliks registreeruda** (kohtade arv on piiratud, seega varasematel registreerujatel on eelis) **osavõtumaksu (12 eurot, mitteliikmetel 20 eurot) tasumisega Eesti Spordiajaloo Seltsi arveldusarvele nr. EE951010152001602002.** Tallinna osakonna liikmed saavad selle maksta ka oma osakonna laekurile. Ka võib tuua (või kulleriga saata) oma osavõtusoov ja seda kinnitav rahatäht Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumi (Tartu, Rüütli 15) seltsi esimehe Enn Mainla kätte (kuna ta muuseumis enam ei tööta, on mõttekas eelnevalt kokku leppida tel. 56497632, sest iga päev teda majast ei leia) või jätta tema nimele kinnises ümbrikus muuseumi valvelauda.

Osavõtumaksu tasunutele kindlustatakse majutus ja toitlustamine (õhtu- ja hommikusöök ning kaks lõunat). Võimalikul määral kompenseeritakse kohalesõidu kulud (avalduse alusel bussipiletite esitamisel või eraauto puhul kaugusele vastava bensiinitšeki lisamisel, kusjuures eeldatakse reeglina autos

vähemalt kolme kaasreisijat, milleks palutakse varakult võtta kontakti Tallinna osakonna liikmetel oma osakonna juhatusega ja tartlastel jt. lõunapoolt sõitjatel seltsi esimehega, kes korraldavad reisiseltskondade komplekteerimist. Ka on võimalik Tartu bussijaamast 10.30 väljuva bussiga jõuda 11.25 Käärikule).

Saabumine **Käärikule reedel, 27. juulil hiljemalt kell 12.00**. Kohapeal teatatakse täpsem ajakava, milles loomulikult on jäetud koolitundide kõrval aega ka sportlikuks lõõgastuseks ja karastamiseks Kääriku järvevees. Kooli lõpukell heliseb laupäeva pärastlõunasel ajal kella kolme paiku.

Neljapäeval, 6. septembril kell 12.00 – ESAS seltsipäeval Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumis (ESOM) on loodetavasti kohtumine staažika treeneri ja omaavalitsuse spordijuhi **Toomas Rosenbergiga**, kelle poeg Kristjan pürgib kümnevõistluses EM-võistlustele.

Teisipäeval, 17. septembril kell 17.00 – ESAS Tallinna osakonna õhtul (loodetavasti ikka TLÜ raamatukogu kohvikus Rävala pst 10) on külaliseks kahtlemata huvitav esineja.

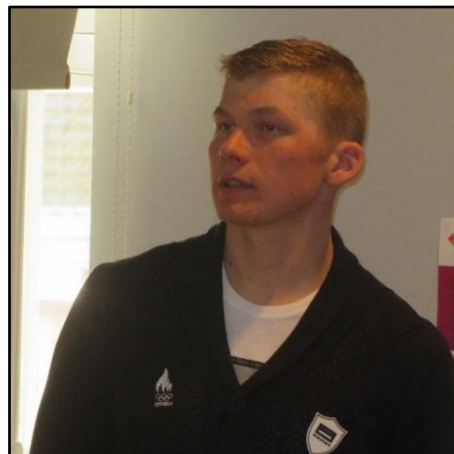
NB! – Teatajas ilmunud informatsiooni ESAS ürituste kohta palume võtta osalemise kutsena, sest postikulude kokkuhoiu vajaduse tõttu iga ürituse kohta eraldi kutset ei järgne. **Täpsemat infot ürituste kohta saab Eesti Spordiajaloo Seltsi kodulehelt – www.esas.ee või ESOMi kodulehelt – www.spordimuuseum.ee**

KROONIKA

KOHTUMINE KAREL TAMMJÄRVEGA

5. aprillil ESAS seltsipäeval Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumis oli spordiajaloo huviliste ees suusataja Karel Tammjärv (*pildil*). Oma kolmandatel taliolümpiamängudel Pyeongchangis Tartu edukaim murdmaasuusataja jagas meenutusi oma sporditeelt ja muidugi muljeid olümpiaradadelt. Laheda jutuga esineja rääkis oma jõudmisest suusaspordi juurde ja tõi esile eredamaid hetki sellelt teelt. Ka avaldas ta lootust, et vähemalt järgmiste taliolümpiamängudeni on ta keerlemas maailma suusakaruselil ja ka suusk hakkab pisut paremini libisema.

Kuulajate küsimusi jätkus ja kõik said nende kena vastuse.

Kõigi pilgud on suunatud ekraanil jooksvatele olümpiapiltidele, mida kommenteerib taga seisev Karel Tammjärv

PÄRNUMAA SPORDIAJALOO PÄEV Enn Hallik

Pärnumaa 23. spordiajalooapäeval 6. aprillil räägiti peamiselt matkamisest, kuna Pärnu Matkaklubi asutamisest möödus tänavu kevadel 60 aastat. Kunagi väga populaarse ja mitmekesise sportliku harrastuse aastatest oli põhjaliku uurimustöö koostanud Pärnu Rääma Põhikooli õpilane Heldin Riga, kes selle ka ette kandis. Uurimustöö aluseks olid Pärnu matkaklubi asutaja ja aastail 1958–1965 esimehe, tänavu juba 96-aastaseks saanud multitalendi (sportlane, spordi edendaja, pillimees, filatelist, kalamees) Henno Sepa meenutused ja fotoalbumid. Tänapäeval tundub raskesti mõistetav, kui palju rahvast omal ajal rahvamatkadele välja tuli ja kui mitmed tuhanded puud matkaklubi hea tahte kampaania korras Pärnu linna istutati! Või kuidas autokastis pikemaid matku alustati, askeetlikes tingimustes ööbiti ja toituti.

Henno Sepp (pildil paremal, taga Priit Neeme) lisas koolilapse

uurimustööle oma kommentaari, ajaloopäeval võtsid sõna ka pikaaegne kaugmatkaja Mati Türk, kes samuti matkaklubi juhtinud, oma mälestusi jagas ka mägitatkamise ning alpinismiga tegelnud, Nõukogude Liidu kõrgemad tipud vallutanud Ain Uusna. Elavad meenutused sellest, kuidas matkasportiga koos alustati, aga siis oma teed mindi, olid ka Pärnumaa orienteerumise kauasel eestvedajal Ilme Palul. Nagu ikka meenutas ajaloopäevade üks korraldajaid Priit Neeme aastaringi jooksul elavate kirjast lahkunud Pärnu spordiinimesi ning palus väarikamatel kohalolnutel nende auks küünal süüdata. Läinud aastal läksid Pärnu tuntud spordiinimestest manalateele pikamaajooksudes viis korda Eesti meistriks tulnud, hiljem spordijuht ja kergejõustikukohtunik olnud Aksel Laul (sündinud 1925), kolmekordne Eesti aerutamismeister Arnold Kuningas (1932), tõstja Venda Kraavi (1951), aastail 1947–1953 Eesti 400 m jooksu valitsenud, ka viievõistluses meistriks tulnud ja rekordi teinud Leoliida Merela-Ruus (1927), Eesti noorte ja juunioride korvpallikoondises mänginud, isegi kapten olnud Allan Toodo (1945) jt.

Kõige lõpuks rääkis eksspordiajakirjanik Enn Hallik väga nauditavast, aga lõputuna tunduvast tööst Pärnumaa spordiajaloo nii kaante vahele kui veebiavarustesse jäädvustamisel, tänades häid abilisi eesotsas spordi- ja olümpia- muuseumiga ning kutsudes kõiki sellesse mosaiiki nii foto-, fakti-, kui mälestuskillukesi lisama.

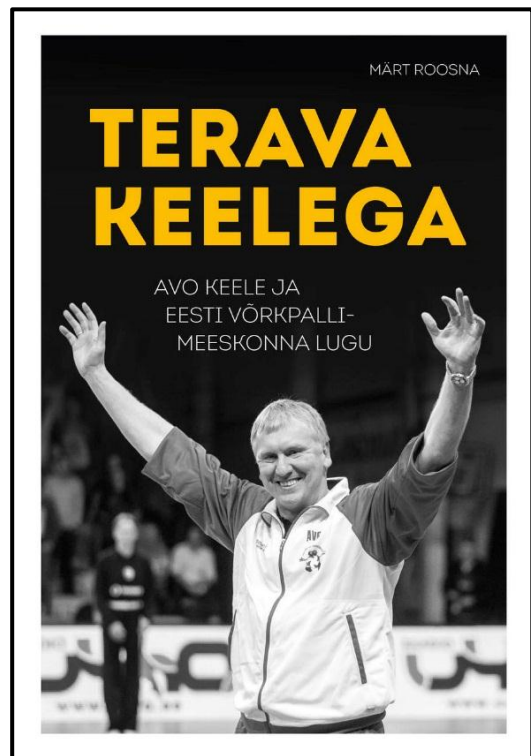
HACKENSCHMIDTI RAAMATUAUHIND LEIDIS OMANIKU

Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumi ning Eesti Olümpiaakadeemia koostöös välja antava Georg Hackenschmidt nimelise aasta spordiraamatu auhinna saaja valiti kõigi eestikeelsete spordiraamatute hulgast, mis ilmusid Eestis esmakordselt 2017. aasta jooksul. Auhinna suurus on 1000 € ja sellega kaasneb ka traditsiooniline auhinnakuju, mille autor on skulptor Jass Kaselaan.

Eesti Olümpiaakadeemia aastakonverentsil 7. aprillil Tartus Dorpati Konverentsikeskuses kuulutati auhinna võitjaks Märt Roosna raamat "Terava keelega. Avo Keele ja Eesti võrkpallimeeskonna lugu". Raamatu tutvustuses on öeldud nii:

Spordiajakirjaniku Märt Roosna kirjutatud raamat „TERAVA KEELEGA. Avo Keele ja Eesti võrkpallimeeskonna lugu“ räägib haarava ja värvika loo, kuidas võrkpall Eestis uuesti võrratuks sai. Kõige õigem ongi seda käänakuterikast lugu jutustada läbi Avo Keele silmade. Ta on olnud nii patuoinas kui ka päästeingel. Ainus, kes on olnud osaline viimase nelja kümnendi tähtsamates sündmustes. Ta on hinnangutes õiglane, teritades vajadusel halastamatult keelt nii iseenda kui ka teiste kallal. Huumor on Keele puhul nagunii kohustuslik, samuti kõrvalepõige rannavollesse, kus ta jõudis koos Kaido Kreeniga olümpiamängudele.

Võrkpalliloos pole pallimatsude kõrval puudust ka intriigidest, pisaratest, haldjast ristiemadest, õnnelikest kokkusattumustest, lõbusatest pidudest ja lustakatest kihlvedudest. Põnev on spordiala kasvamise kõrval jälgida muutusi peategelase mõttemaailmas ja hoiakutes. Lisaks Keelele sai spetsiaalselt selle raamatu tarbeks sõna üle 40 inimese, teiste hulgas võrkpallurit hoopis teise külje poolt tutvustav abikaasa Kai, koondise rahastamispalve nipsakalt tagasi lükanud endine peaminister Andrus Ansip, Tallinnas kaotanud Poola koondise juhendaja Raul Lozano, Euroopa meistriks tulnud lapsepõlvekaaslane Jaanus Lillepuu ja omal ajal pikalt vanema sidemängija varju jäänud Kert Toobal.

Georg Hackenschmidt'i raamatuauhinna laureaat Märt Roosna

TALLINNA OSAKONNA APRILLIÕHTU

Hillar Karm

17. aprilli ESAS-i Tallinna osakonna õhtu külaliseks oli planeeritud kutsuda teenekas suusaveteran, 15-kordne Eesti meister Valeri Zelentsov, kuid tehtud plaanidesse sekkus ootamatult saatuse karm käsi ja viis teeneka suusaveterani meie hulgast ära. Seltsi liikmed mälestasid Valeri Zelentsovi leinaseisakuga. Kuna oli otsustatud, et Zelentsovi asemel sellele kokkusaamisele uut külalist ei kutsuta, siis seekord rääkisime me iseendist. Enne kui rääkima asusime, andis osakonna esimees Rein Järva üle tänukirja Valeri Maksimovile aktiivse kaasaaitamise eest seltsi tööle ja kiidutunnistuse Eduard Tinnile raamatu "Lurichi jälgedes. Eesti sport tsaariajast tänapäevani" (Tallinn 2017) koostamise

Rein Järva (vasakul) andmas kiidutunnistust Eduard Tinnile

ja trükis avaldamise eest. See raamat on pühendatud kõigile neile, kes erinevatel aegadel on hoidnud üleval eestlaste spordiau, alates suurmees Georg Lurichist, kui meie rahvusluse sümbolist ja Eesti spordiliikumise rajajast kuni tänapäevani. Ühtlasi on raamat autori kingitus Eesti sajandaks sünnipäevaks.

Uno Aava teavitas kohalolijaid, et tänavu möödub 50 aastat Eesti võidusõiduautode vormeli konstruktori ja võidusõitja, 2. juunil 1968. aastal Riias Bikernieki ringrajal kokkupõrkes hukkunud Ants Seileri õnnetust lahkumisest meie hulgast ja kutsus kohalolijaid 2. juunil tulema Tartusse Pauluse kalmistule Ants Seileri mälestuskoosviibimisele.

Vestlusringi "Kes me ise oleme?" juhatas sisse Rein Järva. Oli 1955. aasta suvi, kui Valgemetsa pioneerilaagris toimunud võistlustel kaugushüppe (3.60) võitnud Rein Järva sai preemiaks spordi statistikaraamatu "Kehakultuurlase käsiraamat" (Tallinn 1952), kuhu on kirjutatud pühendus: "Valgemetsa pioneerilaagri spartakiaadi võitjale, 27.07.1955".

Rein Järvat tuntakse rohkem kui korvpallistatistikut, kuid ise peab Rein ennast kergejõustikustatistikuks. Juba 12-aastaselt hakkas ta oma toa

seinal maailma kergejõustiku edetabelit koostama. ”Kui 1958. aastal hakkas ilmuma Spordileht, olin sellest vaimustuses ja olen säilitanud kõik Spordilehe numbrid”, selgitas Rein. Tallinna Polütehnilises Instituudis õppimise aeg oli 20-aastase Reinu nõ tipp-periood, mil ta käsitsi, väga ilusas käekirjas koostas spetsiaalseid spordistatistika kladesid. Samal ajal avaldas ta oma materjale ka ajakirjanduses, üksnes Eesti meistrivõistlustest on Rein avaldanud 66 kirjutist.

Rein arvab, et tal on kodus praegu olemas umbes 90 protsenti Eestis ilmunud spordiajakirjandusest. See hobi kestab Reinul veel tänapäevalgi, ajalehtede spordileheküljed ta kogub ja paigutab kokku albumiteks. Rein kinnitab, et vaatamata sellele, et tänapäeval on sporditulemused digitaliseeritud, ei ole seal siiski kõike ja peab tõdema, et Eesti spordijuhid ei tunne kuigi hästi kaugemat spordiajalugu.

Rõõmustava sõnumiga tuli välja Tallinna Euroülikooli ja Eesti Kunstiakadeemia professor Eduard Tinn, kes ütles: ”Mul on raha ja ma tahan 2018. aasta sügisel, septembrikuus Spordilehe taas ellu kutsuda, leht hakkab ilmuma kord nädalas. Loon omanimelise spordifondi. Elame veel!”. See, et Eesti väga suurel ja olulisel kultuurivaldkonnal ei ole oma väljaannet, kusjuures kõigil teistel eluvaldkondadel on oma ajakirjanduslik väljund olemas, see on ühes kultuuriliselt arenenud riigis ettekujuteldamatu puudujääk”.

ESAS-i Tallinna osakonna liikmed avaldasid mõtte, et aasta parimate sportlaste autasustamisel võiks EOK välja panna veel kaks ”Kristjanit”: ühe tehniliste spordialade parimale sportlasele ja teise rahva poolt parimaks tunnustatud sportlasele.

Arutati ka küsimust, et kuidas oleks võimalik kokku panna Eesti juubeli teatmeteos ”100 aastat Eesti sporti” ?

Enne kui lahku mindi, peeti ära kaks mälumängu. Esimese teema oli ”Kergejõustik läbi aegade” ja selle küsimustiku oli koostanud Erlend Teemägi ja teise küsimused olid legendaarse telereporterit Lembitu Kuuse materjalidest koostanud Rein Järva.

ÜLDKOGU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGUS

3. mail kogunesid ESAS liikmed Tartu Ülikooli Raamatukogusse üldkogu koosolekule. Päevakorras oli ülevaade 2017. aasta tegemistest ja majandamisest ning põhipunktiks seltsi majandusaruande kinnitamine.

Kõigepealt andis koosolekut juhatanud Daimar Lell sõna seltsi esimehele Enn Mainlale, kes keskendus seltsi tegemistele peale eelmist üldkogu. Toome tema ettekande pisut kärbituna:

2017. aasta 28. novembril ESAS täiskogu valis juhatusse esimehe Enn Mainla kõrvale Enn Halliku, Heiti-Hillar Karmi, Aare Oja ja Tallinna osakonna esimehe Rein Järva, kes täidab ka seltsi aseesimehe kohuseid. Seega on juhatus endiselt viieliikmeline, kuid loodetavasti on oma ülesannetega toime tulnud, aga

eks sellele annate hinnangu teie. Muidugi eelkõige ütleb oma arvamuse välja revisjonikomisjon juba tuttavas koosseisus (Mai Luik, Endla Peets ja Aime Tobi).

Seltsi raamatupidamise aastaaruande koostamisel saadi ka seekord abi Hilja Nõmmejalt.

Seltsi liikmeskond on eelmisest üldkogust pisut muutunud, sest kahe loobuja kõrval liitus meiega kolm uut spordiajaloo huvilist: Tartust spordiajakirjanik Johannes Vedru ja endine spordiarst Natalja Taivere ning Jõhvist võrkpallur Aime Luuk. Kuid kahjuks ei saa ka seekord läbi kurvema pooleta – meie hulgast lahkus Helkiv Labbi ja rohkem kui aastase hilinemisega laekus info, et toonela teele on läinud ka Heino Ross ja Arnold Almers. Jääme neid mäletama... See tähendab aga, et seltsis on 2018. aasta 3. mai seisuga 134 liiget.

Üldkogude vaheajal pidas juhatus nõu peamiselt interneti teel, vahel tuli appi võtta ka telefon ja põhjust aruteluks oli rohkem kui kunagi varem. Nagu te eelmisel üldkogul juba kuulda saite, olid juhatuse ette seatud tõsist kaalumist vajavad probleemid – olla või mitte olla, õigemini küll, kus ja millistel tingimustel saab spordiajaloo selts endiselt spordimuuseumi oma peastaabiks nimetada. Pikaks kujunenud läbirääkimiste tulemusena sõlmiti muuseumiga aastane koostöölepe, mille põhjal on seltsile renditud pisike kabinet neljandal korrusel ja seltsil on võimalus kaheteistkümneks oma ajalooüritusteks tasuta kasutada raamatukogu lugemissaali.

Seltsipäevi mahtus kõnealusesse perioodi viis, esinejateks tuntud spordiinimesed.

Nagu ikka, jätan Tallinna osakonna tegemiste valgustamise osakonna esimehe Rein Järva hooleks.

Mujal vabariigis toimunud rääkides tuleb ka seekorda kiita pärnakaid, kes 6. aprillil korraldasid juba XXII ajaloopäeva. Selle korraldamise raskus, nagu viimastel aastatel ikka, lasus Priit Neemel, Heldor Kääratsil ja Helle Artetil. Meenutati aasta jooksul lahkunud Pärnumaa tuntud sportlasi ja õnnitleti väärikaid juubilare, räägiti 60 aastat tagasi asutatud Pärnu Matkaklubist.

Nagu ikka, on spordiajaloo seltsi liikmed alati valmis kaasa lööma kõigis spordiajaloolistes ettevõtmistes, mida küll selts ise otse ei korralda, kuid kus seltsi liikmete abi vajatakse. Siiani oli üks sellistest ettevõtmistest Eesti Spordimuuseumi teatmematerjali kogumise võistlus. Kui veel eelmine üldkogul avaldasime lootust, et 39. korrani jõudnud võistluse traditsioon siiski jätkub, siis nüüdseks on see kustunud. Muuseumi peavarahoidja on teatanud, et ega seda 40ndat võistlust ametlikult välja ei kuulutatudki ja seega ei maksnud oodata ka juubelivõistluse tulemusi, liiatigi järgmist võistlust, mis oleks traditsiooni jätkumisel nüüd märtsis pidanud lõppema. Kui muuseum ei tunne enam, loodetavast ainult mõni aeg, huvi nende spordiajalookillukeste vastu, mida selline võistlus aitaks kokku korjata, vast peaks ajalooselts seniks midagi alternatiivset välja pakkuma, et uurijate huvi üleval hoida kuni muuseumil jälle spordiajaloo uurijate jaoks tähelepanu rohkem jagub.

Mõnigi sisukas kirjatükk täiendas spordiajaloosõbra raamaturiigi sisu

seltsi liikmete sulest. Vast kõige kaalukamaga, mitte ainult kaalult, on maha saanud Henno Linn. Tema tõsise uurimistöö viljana sündinud „Eesti Dünamo ajalugu. I raamat“ annab pealegi märku, et tulemas on vähemalt teinegi raamat. Nagu viimastel aastatel tavaks, ilmus juba veebruaris „Eesti spordi aastaraamat 2017“ Spordikoolituse ja -teabe sihtasutuse ettevõtmisel, koostajate hulgas ka ESAS liikmed Aare Oja ja Matis Song, kuid abilistena oli hõivatud teisigi seltsi liikmeid. Seega sai vähemalt see kaalukas spordiajaloo ettevõtmine tähistada juubelit ja koguni sajandat. Selle puhul tunnustas Eesti kultuuriminister oma tänukirjaga tervet rida aegade jooksul tegijate hulgas olnuid, kellest mitmed olid meie seltsi liikmed. See kultuuriministeeriumi tähelepanu annab lootust, et vähemalt see traditsioon jätkub.

Kahjuks pole sama positiivseid arenguid Eesti akadeemilise spordiajaloo koostamise küsimuses. Vähemalt pole ESOM oma sellealastest kavadest teada andnud. Et muuseumis ajalugu jälle rohkem fookusesse kerkib, selleks annab lootust märtsi lõpus toimuva hakanud spordiajaloo üritustesari „Tagasivaate neljapäevakud“.

Seltsi Teataja ilmus tavapäraselt ja kahe viimase kvartali numbrid on 84 ja 85, koostas ja toimetas Enn Mainla.

Lõpuks ka pisut juttu rahast. Loodetavasti liikmemaksude laekumise vaevalisus mõnelt liigmelt on unustamisest tingitud ja mööduv nähtus. Paistab ka et kõik eakamad pole märganud seltsi otsust, et liikmemaksuvabastus kehtib nüüd ainult üle 85-aastastele. Aga meeldival on neidki, kes koos liikmemaksuga ka lisaks toetussumma teele saadavad. Siinkohal suur tänu neile kõigile! Selts on tänu sellele saanud normaalselt toimetada, milles muidugi on ka oma tuntav osa Kultuurkapitalil, kelle viimane koosseis pole seltsi pea ükski kvartal päris kuivale jätnud. Kiitus ka neile!

Lõpetuseks tänan kõiki seltsikaaslasid ja muidugi eelkõige juhatuse liikmeid. Kõigi teiega koos seltsis tegutsedes on selle elu korraldamine, vaatamata mõningatele probleemidele, olnud meeldiv ülesanne. Aitäh!

Daimar Lell (vasakul püsti) juhatamas seltsi aastakoosolekut TÜ raamatukogus

Tallinna osakonna tegemisi viimasel poolaastal valgustas Rein Järva (kärbituna):

Tallinna osakonna inimesed on viimase poolaasta jooksul olnud tegevad oma lemmikala – Eesti spordiajaloo uurimisel. Minule teadaolevalt on tubli olnud Märt Ibrus, kes on praeguseks koostanud käsikirja Eesti Vabariik 100 sarjas ilmuvale „Eesti Sport 100“ raamatule, tõsi, see ilmub alles aasta pärast ehk 2019. aasta kevadel. Spordiühingu Dünamo ajalooraamatu teise köite kallal töötab Henno Linn, trükist on oodata aasta lõpuks. Keila spordi, eriti pesapalli, ajaloost on huvitunud Rein Tammis, kes teeb tasapisi uurimistööd. Jätkuvalt tegus on olnud väarikas vanuses Erlend Teemägi, kellel on olnud mitmeid väiksemaid projekte, sealhulgas märtsikuise seltsiõhtu sisustamine kergejõustiku statistika teemal. Sama võib öelda praeguse teie ees ülesastuja kohta, kellel on möödunud talve jooksul olnud töös viis erinevat teemat, sealhulgas ehk esileküündivamana hiljuti ilmunud raamatu „Kalevi poeg Tõnno“ (korpallur Lepmetsast) toimetamine ja teatmeosa koostamine. Ehk on kellegil midagi veelgi töös, aga minule kui esimehele ei ole sellest teada antud. Samas peab tõdema, et meil hetkel nõ üleseltsilist laiemat inimeste ringi ühendavat uurimustööd käsil ei ole (nagu olid näiteks aastail 2005–2015 ilmunud kolm Eesti Spordi Aastaraamatut). Minu ettepanek oleks mõelda ühele uudsele asjale, mida varem ei ole ette võetud. Nimelt võiks alustada Eesti spordi leksikoni koostamise eeltöid. Eelkõige hakatuseks märksõnade kokkupanemine. Eesti spordi saja ja enama aasta jooksul on toimunud hulgaliselt võistlusi ja üritusi ning on olnud sündmusi, mida võiks leksikonis eelkõige ära kaardistada. Märksõnadelt järgnevalt tuleks lühivormis leksikonile kohaselt teksti lahtikirjutamine. Näiteks: Jüriöö jooks, Chicago Tribune turniir, ümber Viljandi järve jooks, Kalevi suursõit jne. – kes oli algataja ja mis aastal, mis spordialal, kus ja millal peeti/peetakse, palju osavõtjaid jne.

Poolaasta jooksul toimus ka seltsielu ja see väljendub igakuistes kokkusaamistes seltsiõhtutel. Aasta algusest siiani oleme kokku saanud neljal korral. Aprillis osakonna esimehe poolt algatatud teemat „Kes me ise oleme ja kuidas oleme jõudnud spordiajaloo juurde“ tahaks jätkata ka edaspidi ja ära kuulata ka teisi seltsi liikmeid – kuidas ja mis põhjusel nad on jõudnud spordiajaloo juurde. Üldse sooviks meie seltsiõhtutel rohkem ära kuulata meie oma inimesi, nende uurimusi ja tegemisi spordiajaloo valdkonnas.

Nüüd mõne sõnaga sellest, mis talve jooksul meie peakorteris Tartus toimus ja hoidis ka Tallinna osakonna meeli ärevil. 1989. aasta 28. novembril nägi Tartus ilmavalgust Eesti Spordiajaloo Selts, kes sündis Eesti Spordimuuseumi nii öelda „lapsena“. Missioonitundlikud inimesed, kes tundsid muret Eesti spordi tuleviku pärast, nägid oma rolli Eesti spordi möödaniku uurimisel, kogumisel, avaldamisel ehk praktiliselt olid sama eesmärgiga töötava spordimuuseumi käepikendus. Veerand sajandit see niimoodi hästi toimis. Ja siis tuli ümberkorralduste erakonna poolt juhitava valitsuse kultuuripoliitika välja otsusega muuta riigimuuseumid sihtasutusteks, eesmärgiga, et muuseumid hakkaksid end võimalikult ise ära majandama. Minu hinnangul selline poliitika

pole õige. Muuseumid, kui ülimad kultuurimälu asutused, peaksid olema kultuurriigi, nagu Eesti on, ülalpidamisel maksumaksja kulul ja ei peaks muretsema oma igapäevase finantstoimetuleku pärast, saamata keskenduda põhitööle. Paraku selline poliitika jõudis ka spordimuuseumi, millest sai sihtasutus Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum. Tegu polnud pelgalt nimevahetusega. Muutusi ka põhimõtted: rõhk kandus atraktiivsusele, selleks et tulu teenida. Ilmselt ka kõrge üüriraha küsimine omalt „lapselt“, nagu eelpool väljendasin, spordiajalooseltsilt kui mittetulundusühingult oma ruumi ehk peakorterit eest oli tingitud ettekirjutatud omatulu numbritest. Pika läbirääkimise tulemusena leidsid lõpuks muuseum kui „ema“ ja selts kui „laps“ kompromissi – seltsil on ikkagi oma ruum muuseumi majas, tõsi, tasuline, kuid mõistliku üüriga.

Siis sai sõna revisjonikomisjoni esinaine Mai Luik, kes andis ülevaate seltsi 2017. aasta majandusaruandest, mille komisjon oli tunnistanud korrektseks. Ta pani ette aruande kinnitada ja ühehäälselt see ka toetust leidis.

Kohalalgatatud küsimuste all tutvustas Ants Veetõusme 18.–20. maini 2018 Tartus toimuvaid üliõpilaste SELL-i mängu. Samuti arutleti teatmematerjalide kogumise võistluse taaselustamise võimaluste üle.

Tutvumiskäik on jõudnud restaureerimisruumi

Päev jätkus koolitusega Tartu Ülikooli raamatukogu kasutamisevõimalustest, seda ka spordiajaloolises uurimistöös. Vaadati üle renoveerimisjärgus hoone vastvalminud osad ja raamatukogu referendilt Signe Bachmannilt saadi põhjalik ülevaade tehtust ja tehtavast, mis muudab raamatukogu paremini kasutatavaks ja lugejasõbralikumaks.

TALLINNA SPORDIAJALOOLASTEGA KOHTUS ANTS NISU

Henno Linn

Kunagine tippmaadleja ja treener Ants Nisu (s. 30.01.1950 Kuressaares), kes veteranina kolmel korral tulnud kreeka-rooma maadluses maailmameistriks, oli Eesti Spordiajaloo Seltsi Tallinna osakonna külaliseks 15. mail 2018. Saaremaalt Tallinnasse külla sõitnud mees äratas tähelepanu sõnaosavusega oma spordikarjääri meenutamisel, aga ka suurepärase sportliku vormiga. Seda kindlustab kaasajal maadlusmati asemel jalgrattasõit.

Maadluse juurde jõudmine oli Ants Nisu jaoks juhuslik. Ta tuli 15-aastase noormehena Saaremaalt Tallinnasse kutsekooli õppima ning sattus kergejõustikutreeningutele Aleksander Lohu juurde. Põhialadeks said tugevale poisile kuulitõuge, kettaheide ja odavise. Odas tulid päris korralikud üle viiekümnemeetrised odakaared, kuni õlavigastus tõmbas kergejõustikule kriipsu peale. Tänu sellele jõudis noormees maadlustreener Aadu (Adolf) Saviste juurde, kelle juhendamisel tulid ka esimesed säravad tulemused. Ants Nisu tõusis mitmekordseks Tööjõureservide noortemeistriks kreeka-rooma maadluses (ehk klassikalises maadluses nagu sellel ajal nimetati). 1969. aastal tuli Saaremaa poiss Eesti juunioride meistriks ja järgmisel aastal NSV Liidu juunioride meistriks II keskkaalus (kuni 90 kg). Tööjõureservlasena võitis ta 1971. aastal ka oma esimese Eesti täiskasvanute meistritiitli, millest madalamat kohta vabariiklikel tiitlivõistlustel ta enam ei tunnistanudki.

Spordiühing Dünamo tagas tugevale maadleja koha üleliidulises koondises. Oma arengule võimaluse andmiseks tuli Ants Nisul vahetada spordiühingut, et pääseda üleliidulisse koondisesse. Juba 1972. aastast oli ta dünamolane ja kreeka-rooma maadlejana NSV Liidu koondislane, treeneriks Meinhard Niglas. Elamispaiaks sai spordikomitee poolt antud tuba tolleaegses kuulsas Viru hotellis. Ants Nisu: *Treeningud toimusid Dünamo Tartu mnt maadlussaalis. Treener oli mees, kelle ees oli põhjust müts maha võtta – võitnud Nõukogude Liidu meistrivõistluste medaleid, maadeldes praktiliselt ühe jalaga. Lisaks oli Dünamos sellel ajal mitmeid tugevaid ja andekaid maadlejaid, kes hoidsid konkurentsi. Näiteks NSV Liidu meistrivõistluste medalimees Olev Kiirend, andekad raskemate kaalude maadlejad Valdur Pass ja Heldur Roone ning muidugi mitmekordne Nõukogude Liidu noortemeister Henn Põlluste.*

Üleliidulises koondises oli kõik tagatud – treeningud, toidutalongid, laagrid lõunas, võistlusreisid Nõukogude Liidu piires, pühendumine ainult spordile. Ainult välismaale Ants Nisu ei lastud – mitesobivate sugulaste tõttu olnud märke *невъездной* ei võimaldanud seda.

Tulemused ei lasknud end oodata. Väga edukaks kujunes 1974. aasta, mis päädis suurmeistri spordijärguga kreeka-rooma maadluses. Eesti absoluutseks meistriks tulek ja sotsialismimaade karikas olid justkui lisaboonuseks, sest peamine sel aastal oli NSV Liidu meistrivõistluste hõbemedal ülitugeva vastase järel. Alla tuli vanduda üksnes Valeri Rezantsevile – olümpiavõitjale, 3-kordsele

maailmameistrile, 2-kordsele Euroopa meistrile. Paraku maailma karikavõistlustele välisriigikeeluga sportlane ei pääsenud. Sellest on kahju, sest NSV Liit tuli karikavõitjaks üheksa mehega. Kui Ants Nisu oleks kümnenda mehena ka kõik matšid kaotanud, oleks tal ikkagi karikavõit taskus olnud. Oleksiks see jäigi.

Kahel aastal järjest (1975, 1976) võitis Ants Nisu (*pildil seisab, vasakul istub õhtut juhtinud Hillar Karm*) rahvusvahelised Ivan Poddubnõi mälestusvõistlused, kus osales üle kahekümne riigi. 1976. aastal tuli Ants Nisu Uljanovskis NSV Liidu tšempioniks, kuid Leningradis toimunud EM-il tuli leppida neljanda kohaga. Kolmel korral varasematel aastatel oli EM tulemus jäänud välismaale sõidu piirangu taha, sel korral oli teist laadi ebaõnn. Ants Nisu: *Hõbedameest võitsin punktidega, pronksi saaja panin selili, aga loosi tahtel ma võitjaga kokku ei läinud.* Euroopa medalist ilmajäämine ei olnud aga võrreldav olümpiale pääsu käest libisemisega. Jätkuvalt oli Ants Nisule põhikonkurent Alma-Ata dünamolane Valeri Rezantsev, kes oli enne olümpialaagrit autoavariis

end vigastanud. Keegi ei teadnud tema vigastuste ulatust ja Ants Nisu arvati olümpiakoondisesse, ülikondgi õmmeldi valmis. Viimasel hetkel selgus, et Rezantsev on piisavalt taastunud ja olümpiale saadeti tema – nagu hiljem selgus, siis võitma teist olümpiakulda. Ants Nisu: *Olümpiaraamatus olev jutt vigastatuna võistlemisest on enam kui liialdus, mingit kepiga liikumist Rezantsevil ei olnud. Ta oli kõrge klassiga maadleja ja peatreener Viktor Igumenov oli ta senine treeningkaaslane – nii lihtne kõik ongi. Mina sain Rezantsevigagi hästi läbi. Mulle ütles ta, et kannatagu ma veel, ta käib olümpial ära, võidab teise kulla ja siis lõpetab. Kui midagi kahetsen, siis seda, et Moskvasse ei läinud, kui treener Gennadi Šapunov mind kutsus. 27-aastaselt tegin tippspordiga lõpu.*

Ants Nisu jätkas aastaid treenerina ja oli aastatel 1990–1992 Eesti maadluskoondise peatreener.

MEENUTATI ANTS SEILERIT

50 aasta möödumine võidusõitja ja konstruktori Ants Seileri hukkumisest 2. juunil 1968 Bikernieki ringrajal oli põhjuseks, miks sellel päeval kogunesid Ants Seileri Fondi (ASF), Eesti Autospordi Liidu (EAL) ja Eesti Spordiajaloo Seltsi (ESAS) kutsel Tatusse Pauluse kalmistule tema hauale motospordisõbrad, tema mälestust kalliks pidavad inimesed. Asetati lilli ja süüdati küünlad, lausuti mälestussõnu. Siis koguneti lähedalasuvasse kohvikusse pikemateks meenutusteks ja piltide vaatamiseks tema sporditeelt.

Ürituse peaorganisaator, Ants Seiler sõber ja aatekaaslane Uno Aava on temast kirja pannud järgmised read:

Ants Seiler oli võidusõiduautode **Estonia** looja. Kuigi esimesed nime *Estonia* kandnud vormelid sündisid kümnete erinevate inimeste ühistööna, kuulub Eesti vormeliehituse au eelkõige andekale konstruktorile ning võidusõitjale **Ants Seilerile** (s. 31.03.1930).

Olles võidusõitja mootorrattal, kuid leidmata sellest rahuldust, tekkis tal mõte ehitada omale võidusõiduauto. Nähes Kiievis ja Minskis nõukogude autode võidusõite ja ajakirjades välismaa analoogsete autode pilte innustus ta sellest mõttest niivõrd, et konstrueeris oma elutoa põrandal millimeetripaberil täissuuruses vormel-3 klassi võidusõiduauto.

Ta töötas sel ajal Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi tehnikaosakonna insenerina ning oma mõtte realiseerimiseks tegi ta ettepaneku Tallinna Autoremonditehase juhtkonnale ehitada tema joonise järgi võidusõiduauto. Saanud nõusoleku ja leidnud ka tehase töötajate toetuse, läks ehitamine lahti.

Vormeli valmistamiseks vajalikud materjalid leiti tehast ja osa, ka defitsiitseid, ostis Ants oma raha eest, näiteks trofeelise sõiduauto Wolksvageni käigukasti koos peaülekandegaga. Just sel ajal avaldusid tema suurepäraseid organiseerimisvõimed. Kui palju vaeva võis ainuüksi minna *Estonia-1* värvimiseks kasutatud kirsipunase värvi leidmiseks. See näitab ühtlasi, kui suurt

rõhku pani ta kvaliteedile. Palju aitas siin kaasa Antsu oskus vajalike inimestega jutule saada ning mis seal salata, õrnema soo südameid sulatas ka tema võluv naeratus.

Estonia-1 esimene start toimus 5. oktoobril 1958. aastal Leningradis Kirovi staadioni ringrajal (Nevski ringil), roolis oli Ants Seiler. Auto oli ilus ja kiire, tunduvalt kiirem, kui venelaste vormel-3 Zvezda, ja hea teelpüsisivusega. Esimene võidusõit jäi küll pooleli, kuid edu oli saavutatud. Ants püstitas uue absoluutse Kirovi staadioni ringraja kiirema ringi rekordi.

Ants Seiler oli ka kahe järgneva vormeli, Estonia-2 ja Estonia-3 valmistamise peamine konstruktor ja ehitamise eestvedaja. Need autod olid kaalult kergemad, sest olid oskuslikumalt konstrueeritud ja kasutatud oli kergemaid materjale. Autod valmisid pingsa ja pideva töö tulemusena NLiidu 1959. aasta meistrivõistlusteks Minskis. Ants startis Estonia-2-l, oli võistluse käigus pidevalt II kohal, kuid vihmast märjal rajal libises viimasel ringil vastu teeposti ja pidi katkestama. Nendelt võistlustelt tuldi koju 36 võidusõiduauto Estonia-3 tellimisega Tallinna Autoremonditehasele. Selle tellimise saamisel oli Ants Seileri lobitööl suur osatähtsus.

Ants loobus inseneri ametist ministeeriumis ja tuli oma kutsumusele – konstrueerida ja ehitada võidusõiduautosid – lähemale ning asus tööle meistrina autoremonditehase vastloodud eksperimentaalses jaoskonnas. Kuid vormelite seeriatootmise käivitamise kõrval ei kadunud kusagile soov ka ise võidu sõita.

1962. aastal autasustati Tallinna Autoremonditehase töötajaid NLiidu rahvamajandus-saavutuste näituse medalitega Estonia-3 seeriatootmise eest – Ants Seiler pälvis suure hõbemedali. Visadus viis sihile, Ants startis mitmetel autovõidusõitude ja võitis esikohad Kalevi I (1959) ja II Suursõidul (1960). N. Liidu meistrivõistlustel 1961. aastal võitis ta tšempioni tiitli, kuldmedali ja tema rinda hakkas ehtima meistersportlase rinnamärk.

Uno Aava Ants Seileri haua

Sama aasta sügisel Leningradis peetud N. Liidu esimestel rahvusvahelistel autode ringrajasõiduvõistlustel osales ka Ants Seiler Estonia-2 vormel-3 klassis. Võistlused küll hästi ei läinud, kuid tänu soomlastele oli võimalik näha toonase võidusõidutehnika tippsportautosid Jaguar-D-type ja Cooper Monaco. Nende nägemine oli määravaks oma sportauto loomisel.

Kuid 1961. aasta sügisel hakkas Ants koos Roman Berteloviga konstrueerima vormel-Juunior klassi võidusõiduauto Estonia-5, millel oli sõiduauto Wartburg mootor. Auto oli edukas – võideti NLiidu mv-l kuld- ja hõbemedal ja Tallinna Autoremonditehasele meeskondlik esikoht.

Soovides konstrueerida ja ehitada omale sportautot Tallinna Autoremonditehases ta juhtkonnalt nõusolekut ei saanud, kuna tehas vaevles plaani täitmisega. Abi saabus kodulinnast Tartust. Sealset autoremonditehase juhtkond oli väga huvitatud sportauto valmistamisest. Ants oli jõudnud peale konstrueerimise ja jooniste valmistada ka sportauto maketi mõõdus 1:5. Nime „Tartu-1/Estonia-8“ saanud sportauto valmiski NLiidu 1963. aasta mv-ks. Kordus sama kui Estonia-1-ga, auto oli ilus ja erines tunduvalt teistest nõukaaja sportautodest. Kahjuks jäi võidusõit pooleli siduri purunemise tõttu. Kuid sama aasta Kalevi V Suursõidul võitis Ants sportautol esikoha.

1962. aastal aitas Ants Seiler Tallinna 2. keskkooli noori kartauto konstrueerimisel ja valmistamisel, pannes sellega aluse ka kartautode ehitamisele Eestis. Hiljem järgnes nende seeriaviisiline valmistamine Tallinna Autoremonditehases.

Samal aastal konstrueeris Ants Tartus olles Tartus ka vabavormeli „Tartu-2/Estonia-10“, kuid pärast tema naasmist Tallinna ehtasid auto tema juhendamisel ja jooniste põhjal Mihkel Mark ja Mart Taniel.

Ants asus Tallinnas tööle Autoremonditehase eksperimentaaljaoskonna brigadirina. Sellel ametikohal oli tal võimalik tegeleda uute projektidega. Koos äsja TPI-st tehasesse tulnud konstruktori Kalle Keelega töötas ta Moskvitš-407 mootoriga võidusõiduauto Estonia-13 kallal.

1965. aastal määrati Ants Seiler võidusõiduautode peakonstruktori ajutiseks kohusetäitjaks. See töö Antsu loovale mõttele ei istunud ning ta kutsus peakonstruktoriks Peep Velbri – tugeva praktiku ja vormelautode „Sitikas“ ja „Vana Toomas“ konstrueerija ja ehitaja.

1965. aastal käis Seiler koos NLiidu koondisega Itaalias Monza ringrajal itaallastega peetud sõpruskohtumisel. Ta küll katkestas võistluse, kuid tõi sealt tehasesse mitmeid häid mõtteid. Jällegi oli Antsul võimalik näidata oma konstruktoritalenti. Järgmisena alustas või alustati 1965. aasta novembris Estonia-9 konstrueerimist ja ehitamist.

1966. aasta märtsis oli esimene auto valmis ja Gruusias Tbilisis stardis. See auto oli konstruktsioonilt niivõrd hea, et sellega varustati kogu NLiidu koondis ja hiljem toodeti ka seeriatoodanguna.

Samaaegselt võidusõiduautode ehitamise- ja konstruktoritööga jätkas Seiler võistlemist. 1965. aastal pälvis ta NLiidu vormel-3 klassi kolmeetapilisel

mv-l hõbemedali. Seda saavutust õnnestus aasta hiljem Estonia-9-ga korrata. Ants oli esimene vormelipiloot, kes pääses sõitma sotsmaade karikasarja.

Estonia-9 kõrvalt valmis Antsul koos teiste konstruktorite ja ehitajatega ainueksemplariks jäänud vormel Estonia-14. Mootori madalatel pööretel suurt võimsust omanud masinat kutsuti „pähklipurustajaks“. Eriliseks tegi selle auto mootori Rein Sillati projekteeritud ja Arno Joala valmistatud nukkvõll.

Järgnesid mitmed võistlused, kus erilist edu ei tulnud ja oli mitmeid katkestamisi tehniliste rikete tõttu. Antsu mehaanik Aksel Tali muljetas: Tema (Aksel) pidi vahel mootorile pööretepiiraja peale panema, et Ants seda mitte lõhki ei ajaks.

1968. aasta algas oluliselt paremini. Nevski ringraja avavõistluse Ants Seiler võitis. Järgmiseks oluliseks võidusõiduks pidi saama 2. juunil Baltimaade mv I etapp Riias Bikernieki ringrajal. Rada oli alles rekonstrueeritud, seega tundmatu kõigile võistlejatele. Treenimise aega oli vähe, vaid üks päev. Pealegi purunes Antsu autol treeningul käigukast, mis lühendas veelgi aega rajaga tutvumiseks. Võistlusele startis Ants neljandalt kohalt. Teisel ringil hakkas Ants uues kavalas paremkurvis mööda sõitma kolmandal kohal sõitvast grusiinlasest Žota Mamrikašvilist, nende autode rattad haakusid ja mõlemad paiskusid rajalt välja. Antsu vigastused osutusid surmavaks.

Ants Seiler hukkus, olles oma parimas eas, väga andekas võidusõiduautode konstruktor, ehitaja ja võidusõitja. Heatahtlik, rõõmsa, elunautiva iseloomuga inimene.

Võidusõiduautode loomine oli tema kutsumus, nagu kirjanikule raamat või kunstnikule maal. Võidusõiduautosid Estonia valmistati üle 1300 auto.

Igast inimesest jäävad eluteele jäljed

Nendest moodustub rada, mida

Järeltulijad järjest püsivamaks ja

Laiemaks tallavad...

/Erik Tohvri/

Tallinna Tehnikakõrgkooli ja TPI tudengid on eelöeldut FS-vormelite näol juba näidanud.

SELTIPÄEVAL KAREL TILGA JA JAAN TIITSAAR

Seltsipäeval 7. juunil oli Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumis hiljuti Götzises 8101 punktini jõudnud noor kümnevõistleja Karel Tilgaga koos oma treeneri Jaan Tiitsaarega (*vt pilt järgmisel lehel*). Kuulda sai värskeid muljeid võistlusest ja meenutusi ka kaugematest aegadest.

Juttu alustas Saaremaalt spordipisiku saanud ja ülikoolis Fred Kudu juures ka kümnevõistlust teinud Jaan Tiitsaar oma spordi- ja treeneritee meenutamisega, mille üks säravamaid momente on muidugi Karel Tilga kümnevõistluse juurde toomine. Seejärel Karel Tilga rääkis oma jõudmisest kümnevõistluse juurde läbi mitme ala proovimise. Paremini istus kõrgushüpe ja see oligi ka Götzises tema

trumpalaks. Siiski edu tõi suhteliselt ühtlane esinemine kõigil kümnel alal, kuid noor kümnevõistleja, analüüsides esinemist üksikaladel, leidis arenguruumi küllaga. Kavatatav siirdumine Ameerikasse õppima toob loodetavasti kaasa ka kindlama arengu kümnevõistluses.

AIN SILLAKU MÄLESTUSPÄEV

15. juunil toimus Harjumaal, Saue vallas, Maidla külas Maidla Külaseltsi maja juures tõstja Ain Sillaku (Alfred Schmidt) 120 sünniaastapäeva puhul mälestuskivi avamine. Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumist oli selleks puhuks kohale toodud Ain Sillaku poolt 1920. aastal Antverpeni olümpiamängudel võidetud hõbemedal ja tema teisi autasusid. Ürituse korraldanud Spordiajaloo Klubi Alfred esimees Jaak Valdre andis ülevaate Ain Sillaku elu- ja sporditeest. Järgnenud sõnavõttudest jäi kõlama tõdemus, et Eesti rahvas saab uhke olla oma tõstesportlastele, kes on läbi ajaloo toonud tuntuks kodumaale kui jõumeeste maale. Siis siirduti Hagari mäeküla palvemajja, kus esitleti Hagari kihelkonna ajalooraamatut, milles on käsitlemist leidnud ka Alfred Schmidt/Ain Sillaku elulugu.

TÄHISTATI EVALD KREE 100. SÜNNIAASTAPÄEVA

11. juunil oleks Eesti tennise üks legendaarseim tegija Evald Kree saanud saja aastaseks. Sellel puhul pühapäeval, 17. juunil Kadrioru tenniseklubis korraldatud mälestusüritusel oli kesksel kohal klubi seinal Evald Kreele mälestustahvli avamine. Näha sai Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumi koostatud isikunäitust Eesti tennise suurmehest, mis loodetavasti aasta jooksul jõuab erinevatesse Eestimaa paikadesse. Ürituse lõpetas seltskondlik paarismängu-turniir, kus lõid kaasa Evald Kree õpilased ja perekonnaliikmed ning Evald Kree Spordimaailma endised ja praegused kasvandikud.

Evald Kree ►

NSVL rahvaste III spartakiaadi

võidudiplomiga, mille tema juhitud Eesti tennisevõistkond sai Moskvas 1963. a.

PRANTSUSE LUMELAUAKUNINGAS SPORDIMUUSEUMIS

21. juunil oli Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumis külas kahekordne lumelauakrossi olümpiavõitja Pierre Vaultier (vt fotot järgmisel lehel) koos eestlannast abikaasa Kadriga. Lumelauapere tutvus muuseumiga, võttis mõõtu erinevates sportlikes mängudes ning muuseumi kogunenud huvilistel oli võimalus esitada küsimusi talvise ekstreemspordi ja võistluste kohta. Kuna lumelauakuningas tähistas samal nädalal ka oma sünnipäeva, siis õhtu lõppes meeleolukalt ühise tordisöömisega. Muuseumi Pyeongchangi taliolümpiamängude näitust jäi kuni kuu lõpuni ehtima Pierre Vaultieri poolt Koreas võidetud olümpiakuld lumelauakrossis.

PANE TÄHELE!

ESAS liikmemaks on 8 eurot (pensionäridel **5 eurot**). Eelmise aasta novembrikuu üldkogu otsusel on nüüd **liikmemaksust vabastatud 85-aastased ja vanemad**. Liikmemaksu vabastus kehtib muidugi endiselt ka auliikmetele. Loomulikult pole liikmemaksust vabastatutel keelatud seltsi oma panusega toetada. Seltsi sisseastumismaks on sama – **2 eurot**.

Liikmemaksu (ja toetusi) on võimalik üle kanda Eesti Spordiajaloo Seltsi **arveldusarvele nr. EE951010152001602002** SEB pangas või tuua/saata seltsi esimehele Enn Mainla (Rüütli 15, Tartu 51007, tel 56497632, E-mail: enn.mainla@gmail.com) või Tallinna osakonna liikmetel oma osakonnas Viive Reesarele (6770829, 59196767).

Täname õige(aegselt) liikmemaksu tasumise eest!

□ □ □ □ □ □ □

**Täname Eesti Kultuurkapitali
seltsi tegevuse toetamise eest!**

□ □ □ □ □

**Kasutatud ESAS ja ESOM kodulehel ilmunud materjale.
Fotod: Helle Artel, Enn Mainla, Reele Remmelkoor, Jaan Roomets,
Gunnar Vaidla ja ESOM fotokogu**

□ □ □

**Eesti Spordiajaloo Seltsi Teataja nr. 86
koostas ja toimetas Enn Mainla**